

logia única a tot plegat; que llavors hauria de ser B). Això, ja des del punt de vista català.

Des del punt de vista germànic aquest quasi s'impone. El tipus WANIK està molt documentat pertot: des de l'ags. *Weneka* m. fins a l'alem. mod. *Wanick*,⁵ *Wanke*, amb gran nombre de testimonis de la variant *Waniko*, de declinació feble (7 o 8 noms, des del S. x) en fonts frànciques o baix-alemanyes (Först. 1592); i hi podem afegir (segons fon. cat.) WANDIKO (feble): 2 *Wendico* des del S. IX, alem. *Wendicke*, el fem.¹⁰ *Wendica* (2 S. XI) i el diminutiu *Wendichin* (Först., 1525).

Potsers tanmateix coexistiren en el nostre sòl els dos tipus WAN(D)IK i *GANDIK; car llavors, per encreuament o superposició dels dos és com ens explicariem¹⁵ la *k-* del (7), (8) i (9); i la forma *Cànix d'(I)* segons el *Romancer*. Cert que de *GANDIK no tenim testimoni germànic, ni l'arrel GAND- no tingué allà tan gran productivitat; de tota manera *Gando* era el nom d'un príncep dels vàndals i nom de molts francs (Först. 20 594); i la terminació -IK eixamena igual en totes les arrels. De GANDI ve *Gandeleva*: a. 913 habitant d'un vil·lar a St. J. d. les Abad. (Udina, *Arch. Co.* x, 158. 19), i l'hipocorístic *Ganzo* (índex de les *C. de Po.* de Font Rius); i sembla que a base de l'encreuament d'a-²⁵ quest amb WAN(ZO) s'explica el nostre cognom, i NL, *Guanser*.

Descartem, ara, de tota manera, que *Gòneç/Còneç* vinguin del ll. CONICU, com havia jo especulat, mirant aquell penyal (en els anys juvenívols), car no fóra raon-³⁰ ablement separar-ho dels parònims (i al capdavant el *Gòneç* és més aviat una canal que no una roca cònica).

¹ IGC el posa prop del cementiri i de l'antiga via fèrria de St. Feliu 41°49' × 6°35'. — ² P. ex.: *Totx* lloc de la batalla, de 1873, a la Garrotxa; no *Toix*³⁵ (escrits dels historiadors). — ³ En una noteta breu En Badia i Margarit (*Congr. Int. d'Onom.*, 1956), proposava identificar-ho amb una masia *La Janica* 3 k. al N. de St. Joan d. l. Abad. Era a la babalà, car res pot tenir-hi a veure fonèticament, i aquest⁴⁰ és un trivial nom recent, degut a alguna pagesa Joana. Seduït per un «*La Gonica*», que no localitzava, i que trobava en el IGC, de pèssima toponímia; per al qual cf. el (4).

GANTA

Pla de Ganta, partida del terme d'Escaró (Conflent), cap al límit de Soanyes (xxiv, 25; xxii, 161, 162).

Se Plaja de la Ganta, al Cap de Creus (DECat iv, 342b21-26).

Puig de les Gantes figura en el cadastre de Vivers (Vallespir) (xxiv, 149).

La *ganta* és una espècie de cigonya o àneda salvat-⁵⁵ ge nom viu en el Rosselló i al Nord de l'Empordà, per al qual i la seva etim. veg. DECat iv, 342a53-343 b14. D'un derivat col·lectiu en -ar: *Lo Gantà*, roc petit on solen posar-s'hi les gantes, mar enfora del terme del Barcarès (Rosselló) (DECat iv, 342b17-21).⁶⁰

-Ganya (Vinganya), V. *Vin-Garamoixent* o *Garmoixent*, V. *Moixent Garangau*, V. *Galengau Garba*, V. *Binigarba*, vol. i, 160
Garcés, V. *Garcia*

GARCIA

Poble de la Ribera d'Ebre, a l'esq. del riu, on hi desaigua el riu Siurana, pocs k. al N. de Móra. L'estudiarem junt amb el NP homònim i els seus derivats.

PRON. POP.: *karsia* era quasi general en els pobles de la rodalia immediata, com vaig constatar en les enq. de 1936; i crec, ja abans, en pobles del Montsant i del Priorat; també ho reconegueren així a les meves enq. de Móra i del poble mateix (xiii, 108.113), i oït en conversa a Capçanes (xiii, 14.1). En pobles més apartats se sent *garstia*: a Vinebre (Casac. 1920), ajudant-hi el gentilici satíric *gárses*, que ell recollia allí mateix; a Gratallops donen el nom de *riera de Garsia* (xii, 92.3) al riu que comença allí per la confluència del riu Montsant amb el Siurana.

MENCIONS ANT. 1153: R. Bg. IV ofereix donar als Templers, que l'ajudaren, el domini d'un vast territori: «in *Miquinencia* hereditatem», i afr. «in *Flexio*, in *Açchone*, in *Charceia*, in *Mora* ---» (CoDoACA iv, 210.13; Balari, *Orig.*, 330); 1156: *Carcheia* (Cart. Poblet, p. 106); 1165: *Carcia* (Font Rius, *C. de P.* i, p. 475); 1170: *Carcia* (i també var. *Carceia?*) (Mora Llauradó, *Tarr. Cri.* i, § 35; i GGC, 403).

1174: castrum de *Garzia* (*Li. Fe. Ma.*, § 240, i, 254; pp. xxii-xxiii, var. *Garceia?*); 1176: *Garcia* (Cart. Poblet, 102); 1178: *Garchiam* (BSCC xvi, 386), *Garciam* (O'Callaghan, *Hist. Tort.* iii, 297); 1180: *Garcia* (Cart. Poblet, 103); 1182: *Karaxia* (Font Rius i, § 385, p. 685.7); 1191: *Carchia* (ib., p. 102 i altres documents pp. 103 i 104); 1192: Sign. Mir de *Charcia* (ib., p. 105); 1284: *Carcia* (CCandi, *Mi. Hi. Cat.* i, 216; i GGC, 403). Princ. S. xiv: «los termens de Mora afronten en los te. de *Carcia* --- *Carcia* ---» (*Capbreu d'Entença*, f° 21r, ed. Palet-Romero 1987, pp. 54-55).

En resum hi ha *k-* constant en les 4 mencions més⁴⁵ antigues (1153-1170), i després alternen *Garcia* i *Carcia* fins al S. xiv, amb altres testimonis de *K-* en els anys 1176, 1182, 1181, 1192, 1284 i S. xiv. D'altra banda terminació en *-ceia* els aa. 1153, 1156 i en variants de 1170 i 1174, però generalment *-ia* (ja el 1165).

Interessa notar que allí mateix és NP en la mateixa forma: «Na Margalida, muller que fo d'En *Carcias*» (*Capbr. d'Entença*, 33v); i més casos entre els homes de la moreria de Tivissa (ib.); tanmateix també allí figura un «Berenguer *Garcia*» (26r) no sé si morise o no.

En aclariment fonètic notem que *cbe*, *cbi* (1153, 1156, 1158) era mera grafia, que en aquell temps s'havia assajat amb el valor de *çe*, *çi*. En canvi, la *Ca-* inicial, que domina en tota la documentació antiga d'a-